

de ontferming
is. Het Oude
dere Israeliet
meening on-
is verbonds-
weg. Maar de
r, wie is mijn
f wat te ma-
„kerk“ los-
k, een kerkje
representanten
schriftgeleer-
os zijn ze een
Hand 15:5.

het niet zegt,
einer dan zij,
als deze”.
zeeën ook uit
hoorzaam-
en. Het Oude
sterken aan-
Maar de wet
te. Juist het
is alle open-
wordt door
een bedekking
ver haar glans
vernietigt het
het O. T. juist
e prikkelen tot
de wet wordt
a Messias, die

rs van de wet

K. S.

ik betrouw op U
edheid raakt niet
de aarde zijn, en
mijn lust is. De
anderen God be-
gd worden.
Ps 16:1-4

I waarschijnlijk
rop de slaande
d onder Israël
konings dwaas-
tetoond.

zijn zonde be-
ge” was, had
ren met onder-
dat het beter
i in de handen

ba zeventigdui-
ht naderde het
uing, dat David
ag-

d: „bewaars mij,
zijn plaag af en
leze zingen zou

en tot den God

n nacht der be-
nde Gods gena-
was veranderd

een zoon van
Daarom durfde
en om bewaring
op U, eigenlijk
n alleen geloof

bij dreigenden-
gen, ja, te zin-
ats in gevaar!”
at David er bij-
dheid raakt niet

de vertaling en
ikig geweest en
er niet duidelijk

ht van zorgvul-
ertaald: Ik heb
zijt Gij; voor mij

ffend komt dan
uwen van David

deelen Gods.
oor den dood-
u kon.

erein, wiens ge-
e; ja, de Heere

ats in den hemel
gaat altijd door
tegenwoord. Dit is

dezen bezielen

konink-zanger een geloofsbetrekking op den Heere in den hemel, er was ook een liefdesbetrekking tot het volk Gods op aarde.

Wie zijn broeder niet liefheeft, dien hij gezien heeft, hoe zal hij God liefhebben, dien hij niet ziet.

Tot de heiligen, die in het land zijn, zegt David: zij zijn de heerlijken; al mijn lust is in hen”.

Geloof laat ons het volk des Heeren zien in hoo-ger licht, overstraald met den goudglans der genade.

In zichzelf zijn deze menschen onheiligen en verachten.

Maar in Gods verkiezing zijn ze heiligen, door den Geest der heiligmaking en deelgenooten aan de heerlijkheid, die uit God is.

Dauids lust is in het volk van God.

Hij zocht gemeenschap der heiligen.

Maar, hij gedonkt ook met afkeer en deernis aan de dwaasheid en zonde dergenen, die een anderen weg bewandelen. En dit niet minder is vrucht van beproeving.

In dien tijd waren er velen, die, ofschoon zij Jakobs kinderen heetten, en Abrahams zaad, noch- tans andere goden navolgden en een anderen God begiftigden.

Dat waren die menschen, waarvan Ps 81 zoo aandoenlijk zingt: „Israël verliet Mij en Mijn ge- boon; 't heeft zich andre goën, naar zijn lust ver- koren.”

En nu denkt David aan den jammer, die zulke afgodendienaars over hun hoofd halen.

Hunne smarten zullen vermenigvuldigd worden, want wie God verlaat, heeft smart op smart te vreezen.

Hier ligt een kenmerk van Gods genade.

Zelf in druk en nood.

En toch te denken aan wie den eenigen troost missen, die alleen staande houdt in donkere uren.

En met ontferming bewogen te zijn over hun lot.

Want dit gaat gepaard met zoekende liefde.

Is die vrucht der bezoeking ook op onzen akker gerijpt?

Laat ons niet moede worden, door de liefde van Christus gedrongen, den afgodendienaars van onzen tijd het oordeel Gods aan te zeggen, niet tot hun verderf, maar, kon het zijn, tot hun eenig behoud, opdat zij zich nog bekeere van hun boezen weg.

Dan zullen we eenmaal erkennen, dat het niet voor onszelf alleen, maar ook voor anderen goed was, dat wij verdrukt werden, en onder de tucht- roede Gods moesten doorgaan.

F. C. M.

KERKELIJK LEVEN.

Leergeschieden in de Chr. Kerk in Amerika.

VI.

De Synode van Kalamazoo stelde drie punten vast: 1. er is een gunstige gezindheid Gods jegens de menscheit in het algemeen, en niet alleen jegens de uitverkorenen; 2. er is een betuiging der zonde in het leven van den enkelen menscheit en in de samen- leving; 3. ook de onweddegeborenen kunnen zooge- naamde burgerlijke gerechtigheid doen.

Zij deed tot de predikanten H. Danhof en H. Hoekse- ma een vermaning uitgaan.

Zij drong er bij professoren en predikanten op aan het leerstuk van de algemeene genade in nadere studie te nemen en te bespreken in prediking, lezing en geschrift.

Wanneer de besluiten der Synode heel nuchter door een Hollandsche kerkrechtelijke bril worden bekeken en niet geleet op de bijzondere omstandigheden, rijzen er wel bedenkingen.

Een dier bijzondere omstandigheden brengt mee, dat onze Nederlandsche Kerkverordening niet in alle onder- deelen op Amerikaansche toestanden kan worden toe- gepast. Op den duur zal het wenschelijk zijn een Kerkverordening samen te stellen, waaraan de Gerefor- merden Kerkrechtelijke beginselen, welke voor alle landen en voor alle tijden gelden, moeten ten grondslag liggen, maar die een eigen Amerikaansch cachet draagt.

Een andere is deze, dat de Amerikaansche geest meer op incidentele beslissingen is aangelegd, dan dat men vaste lijnen volgt, waar echter een gezond kerkelijk leven niet buiten kan.

Ofschoon de vraag kan rijzen of het commissariaal maken van deze zaak geen aanbeveling zou hebben ver- diend, staat dit toch wel vast, dat geen enkel besluit volle tevredenheid zou hebben gewekt.

Zoo had dan de Synode den predikanten Danhof en Hoeksema niet gevraagd of zij zich onderwierpen aan het besluit.

Maar ter Synode bleek reeds eenigszins, dat dit niet het geval zou zijn.

Immers, onder meerdere protesten kwam er ook een van Ds Danhof in.

Het is in rustigen, zakelijken toon gesteld, gelijk men dat van hem gewoon is.

Hij heeft niet het agitatorische van zijn collega Hoeksema.

Hij is meer een stille figuur en — die indruk maakte hij op mij, toen ik na een lezing een poosje in zijn pastorie vertoefde — een denker.

Prikkelt het optreden van Ds Hoeksema voortdurend hen, die het niet met hem eens zijn, van Ds Danhof kan dat niet worden gezegd.

Wanneer men dan ook de dingen psychologisch en uit de verte bekijkt, dan komt het vermoeden boven, dat deze zaak een ander verloop zou hebben gehad, indien men met een man als Ds Danhof alleen had te doen gehad.

Dit is enkel mijn persoonlijke opinie.

Hoewel ik zakelijk, gelijk men weet, in het geheel

niet aan zijn zijde sta, zo heeft zijn protest toch een element, dat tot nadere discussie uitlokt.

Ik geef hier het slot.

c. Aangaande punt C ben ik van gevoelen, dat de Belijdenis spreekt van zekere werken van den natuur- lijken mensch in het burgerlijke, en in verband met het licht der natuur, waarvan hem een weinig ver- bleef. Van deze werken zegt de Belijdenis m. i., dat zij voor God zondig zijn, al is het ook, dat zij in zeer betrekkelijken zin, en in vergelijking met zekere an- dere werken, in het burgerlijke goed geheelen wor- den. Verder wijst de Belijdenis erop, dat de natuur- lijke mensch bij 't licht der natuur, dat hem nog ver- bleef, ook in 't burgerlijke zich immer meer bederft, zondiger wordt, en dat hem in dien weg alle veront- schuldiging voor God ontnomen wordt. Dit nu kan m. i. toch onmogelijk toegeschreven worden aan een goeden invloed van God op den mensch. Ik zou hetgeen de Synode dienaangaande in punt C uit- spreekt, niet kunnen achten te zijn naar de Belijdenis en de Heilige Schrift. Doch waarom deze dingen niet eerst nader ingedacht.

5. Hoewel ik dan ook gaarne toestem, dat onder- scheidene uitdrukkingen in de geschriften van de broeders Danhof en Hoeksema niet wel te rijmen zijn met wat door de Synode in punten A, B en C wordt voorgesteld, zoo ben ik toch heilig overtuigd, dat hunne uitdrukkingen, mits in 't rechte verband ge- laten, niet wezenlijk in strijd zijn met Belijdenis en Schrift. Geheel afgedacht dan ook van het feit, dat elk bijzonder werk over eenig bepaald punt, juist omdat het bijzonder is en een bepaald punt betreft, in zekere definitieve richting moet wijzen; beweer ik, dat de broeders ernstiglijk streven naar een rijke en alzijdige voorstelling van Gods geopenbaarde waar- heid; en dat zulks ook wel duidelijk is uit hunne geschriften. Al mogen zij dan verschillen van de huidige drie Synodale uitspraken, zoo meen ik toch tegenover de Synode met klem te moeten handhaven, dat hun gevoelens in overeenstemming zijn met Belij- denis en Schrift.

Waar dit nu mijne innigste overtuiging is, daar zal de Synode mij zeker wel verstaan, als ik hiermede uitspreek, dat ik het mijne roeping acht voor God en de kerken, niet alleen formeel te protesteeren tegen deze Synodale besluiten, maar ook praktische maatregelen daartegen hoop te nemen, beide als af- gevaardigde van Classis Grand Rapids West en als een van de twee in betrekking tot bovengenoemde drie punten veroordeelde broeders. Ik heb gemeend, eerlijkheidshalve dit te moeten zeggen.

Zijn protest komt er hoofdzakelijk hierop neer, dat de Synode meer uit de belijdenis gehaald had, dan er in lag.

Met proeft uit zijn woorden de eenzijdigheid.

En toch, als hij zich beroept op het verband, waarin de belijdenis van de natuurlijke gaven, aan den mensch gelaten, spreekt en vooral op het motief, dat daardoor den mensch alle onschuld wordt ontnomen, dan voelt men, dat dit argument in den considerans van de Synode als bezwaar tegen de leer der algemeene genade geen breede weerlegging vond en dat gedachtewisseling daarover misschien nog verhelderend had kunnen werken.

Maar dat is het niet alleen wat de aandacht vraagt.

Men moet eerbied hebben voor den ernst, die uit dit stuk spreekt.

Niet, dat dit ooit op zichzelf een reden kan zijn om een afwijkende meening zich vrij in de kerken te laten bewegen.

Doch wel, dat men den steller van dit protest — ik zeg dit niet aan het adres van Amerika, maar van Holland — niet beschouwe als een querulant, iemand, bij wien twist zoeken tot een tweede natuur is ge- worden.

Hij trok ook dadelijk de konsekwentie van zijn protest.

Hij sprak zijn voornemen uit praktische maatregelen tegen het Synodale besluit te zullen nemen.

Waarin die zouden bestaan, wordt niet meegedeeld. Daarentrent tastte men in het duister.

Reuglijk nieuws.

Uit Grand Rapids komt het bericht, dat men uit- breiding van het Theologisch Onderwijs noodzakelijk acht.

Aan de vakken zullen worden toegevoegd: bijbelsche theologie (bij ons geschiedenis der openbaring genoemd), apologetiek en vergelijkende studie der godsdiensten, omschreven als „studie van de valsche godsdiensten, ge- toetst aan den Christelijken godsdienst”.

Een mooi bewijs van groeikracht.

Het aantal theologische studie jaren zal met één wor- den verlengd en van drie op vier gebracht. In som- mige gevallen zal echter door het Curatorium ontheffing kunnen worden verleend.

Ook zal een zeede hoogleeraar worden benoemd.

Wij verheugen ons zeer in die vooruitgang.

Dat belooft voor de Chr. Geref. Kerk in Amerika veel goeds.

Tegelijk is het moedige voor de ontwikkeling van het Calvinisme aldaar.

Moge de Theologische School nog eens nitdijen tot een Universiteit!

Dit is een wensch, die in veler harten leeft.

Het volgende jaar zal de Theologische School vijftig jaren hebben bestaan.

Men hoopt dat feestelijk te gedenken.

Men zint op een geschenk.

't Prachtigste geschenk zou dunkt mij zijn een eerste begin van ontwikkeling tot Universiteit.

Doch misschien gaat dat nog boven de financiële draagkracht onzer Amerikaansche broeders.

Afzetting.

Volgens belofte komen we thans op de kwestie van de afzetting van predikanten terug.

Men zal zich herinneren, dat de gedachte geopperd is om bij eventuele afzetting van predikanten uit te spre- ken of deze definitief is of niet.

M. a. w. of een predikant, op wien deze maatregel wordt toegepast voor zijn leven of slechts tijdelijk van het ambt is ontheven.

De redenen, waarom deze kwestie opkwam, zijn bekend.

Het gebeurde in de laatste tien jaar helaas meer dan eens, dat een predikant uit zijn ambt moest wor- den ontteld.

En ook kwam het een paar maal voor, dat hij na eenigen tijd in zijn ambt werd hersteld, terwijl velen zich afvroegen of dat wel met den ernst der geploegde feiten in overeenstemming was te brengen en of dat herstel niet te haastig was geschied.

Deze zaak raakt de eer van onze kerken.

Daarom is het noodzakelijk, dat zij aan de orde komt.

Om nu in 't kort onze meening te zeggen.

Wij gelooven, dat bij de afzetting van predikanten het alternatief definitief of niet, niet kan worden gesteld. De idee van afzetting sluit het definitieve in zich.

Wie afgezet is, is geen ambtsdrager meer.

Een afzetting voor een zekeren tijd is een tegenstrij- digheid in de termen, een contradictio in terminis, een ongerijmdheid.

Deze zou niet anders zijn dan een verkapt schorsing.

En onze kerken hebben ervoor te waken, dat die twee niet worden verward.

Wie uit zijn ambt wordt ontteld, wordt de eer van Dienaar des Woords niet waardig gekoond.

Het uitzicht, dat het ambt hem weer zal worden ontsloten, mag bij de afzetting nooit worden gegeven.

Daardoor zou deze droeve maatregel een deel van haar kracht inboeten.

Of herstel in het ambt mogelijk is, heeft men niet bij de afzetting te beoordeelen.

Later kunnen zich omstandigheden voordoen, waar- onder die vraag kan worden gesteld.

Maar voor dien tijd niet.

De aard der zonde kan daarop niet alleen van in- vloed zijn.

Het is denkbaar, dat hij een arger gradatie van kwaad later wel herstel kan worden verleend en hij een lichter gradatie niet.

Dat hangt geheel af van den verderen levenswandel.

Dit moet echter als regel bij ons vaststaan: wien het ambt om openbare en ergerlijke zonden is ontnomen, moet niet op herstel rekenen.

Men mag niet denken: na een zekeren proeftijd kan herstel weer worden aangevraagd.

Ook berouw is voor herstel niet genoeg.

Dat is het wel, wanneer een afgemeden lid in de gemeenschap der kerk wenscht te worden hersteld.

Maar voor een dienaar geldt dat niet.

Herstel in het ambt is eigenlijk alleen maar mogelijk in zeer bijzondere gevallen.

N. l. wanneer de afgezette zulk een leven van zelf- verloochening en boete lijdt, dat zelfs voor de wereld de ergernis is weggenomen.

Dat men algemeen schier oordeelt: zoo'n man moest weer het evangelie kunnen verkondigen.

Voor herstel in ambt is dunkt ons onontbeerlijk een krachtige drang uit de publieke opinie.

Onberispelijk leven op zichzelf volstaat niet.

Het moet een zeldzaam leven zijn, waardoor men als vanzelf het verleden vergeet.

HEPP.

GEESTELIJKE ADVIEZEN.

Christus' vloek over wie den zijnen ergernis geeft.

Een inzenderster voor deze rubriek weet geen weg met het woord van onzen Heere Jezus Christus in Matth. 18:6 (parallel Marc. 9:42 en Lukas 17:2): „Maar zoo wie één van deze kleinen, die in mij gelooven, ergert, het ware hem nutter, dat een molensteen om zijn hals gehangen, en dat hij verzonken ware in de diepte der zee.” Ze kan niet verstaan, hoe Jezus ertoe kwam zulk een woord te spreken. Zelfs niet als ze aanneemt, dat het „in figuurlijken zin” moet opgevat worden of gesproken werd „in aansluiting aan den geest van het volk waaronder Jezus verkeerde”. Het schijnt haar in strijd met Jezus' liefde, dat Hij den dood van een mensch zou wenschen; en met zijn zachtaardigheid, dat Hij zulk een hard vonnis zou uitspreken; en ten slotte ook met de praedestinatie, die immers voor een veronderstellenderwijs bedreigde straf geen plaats laat.

Ik denk, dat al deze bedenkingen bij onze lezers voortvloeden uit tweeledig misverstand: vooreerst uit misverstand van het woord „ergeren”; en in de tweede plaats uit misverstand ten opzichte van heel de strek- king van 's Heeren uitspraak.

De vraagster vat het woord „ergeren” blijkbaar op in den gewonen zin van reden tot misnoegdheid en ont- stemming geven. En het is te begrijpen, dat dan Jezus' woord haar buiten alle verhouding streng en hard in de ooren klinkt. Doch de beteekenis is in deze, evenals in nog andere Schriftuurplaatsen, een geheel andere en een veel ernstigere. „Ergeren” is hier: iemand een hindernis, een struikelblok voor de voeten leggen, met de bedoeling hem daarover te doen vallen, te doen vallen in zonde, m. a. w. het toe te leggen op iemands geestelijken ondergang en zielsverderf. Wie eerst Le- viticus 19:14 leest, waar, in het leggen van een aanstoot op den weg van een blinde, van dit echt-satanisch bedrijf gesproken wordt in eigenlijken, en dan b.v.